PROCEDURA BEZPIECZEŃSTWA W PRZYPADKU ZAGROŻENIA ATAKIEM Z POWIETRZA

W sytuacji zagrożenia atakiem z powietrza w obiekcie bez piwnic i z dużą powierzchnią oszkloną kluczowe jest **odciągnięcie ludzi od okien**, **wykorzystanie elementów konstrukcyjnych o największej gęstości** (grube mury) oraz **zmniejszenie ryzyka zranienia odłamkami**.

Największym zagrożeniem przy eksplozjach zewnętrznych są pękające szyby i odłamki szkła – wybijająca fala uderzeniowa zamienia je w niebezpieczne pociski.

Analiza zasobów obiektu

Poliwęglan na sali gimnastycznej: Szyby z poliwęglanu są udaroodporne i nie tłuką się jak standardowe szkło. Sala gimnastyczna stanowi bezpieczną strefę schronienia pod warunkiem braku przeszkleń w dachu.

Rolety w salach: Opuszczone rolety zatrzymują drobne odłamki szkła i uniemożliwiają powstanie odłamkowego "deszczu".

Grube mury i korytarze: Mury stanowią osłonę przed falą

uderzeniową i odłamkami zewnętrznymi.

Zasady organizacyjne na wypadek zagrożenia atakiem z powietrza:
Wewnętrzny komunikat o alarmie musi różnić się od pożarowego i być słyszalny we wszystkich używanych częściach budynku. Pracownicy znają także zastępczy sposób jego podania oraz sposób komunikacji między osobami funkcyjnymi.
Decyzję o uruchomieniu działań podejmuje dyrektor albo osoba wyznaczona, z zastrzeżeniem konieczności natychmiastowej reakcji na alarm albo polecenia schronienia.
Wyznaczony pracownik lub sam dyrektor niezwłocznie uruchamia ustalony sposób alarmowania wewnętrznego, np. “Alarm. Proszę natychmiast przejść z grupą do wyznaczonego miejsca, pozostawić rzeczy, odejść od okien.”
Dzieci i uczniowie poznają jeden wewnętrzny sygnał i krótkie polecenia rozpoczynające przejście do wskazanego miejsca.

Uczniowie pozostawiają rzeczy osobiste, oddalają się od okien, spokojnie przychodzą pod ścianę osłaniając głowę i kark.

Po ogłoszeniu alarmu dzieci i uczniowie słuchają poleceń nauczycieli i opiekunów, nie wychodzą z budynku, nie szukają rodziców ani rodzeństwa.

Dyrektor wyznacza osoby odpowiedzialne za poszczególne czynności oraz ich zastępców.

Dyrektor albo osoba wyznaczona do zastępowania uruchamia instrukcję, otrzymuje kontakt z organem prowadzącym i służbami oraz podejmuje decyzję należące do placówki.
Wyznaczony pracownik odbiera komunikaty urzędowe, zapisuję godzinę ich otrzymywania i przekazuje ich dokładną treść dyrektorowi.
Pracownicy wyznaczeni do części wspólnych kierują osoby z toalet, szatni i korytarzy do najbliższego miejsca schronienia.
Wyznaczone pracownik reguluje ruch na wspólnych odcinkach i zapobiega powstawaniu zatorów.
Pracownicy przeszkoleni w udzielaniu pierwszej pomocy zabierają apteczki, jeżeli nie opóźni to schronienia się.
Wyznaczony pracownik przekazuje rodzicom komunikaty zbiorcze po schronieniu grup i sprawdzeniu obecności.
Rodzice otrzymują informację że po ogłoszeniu alarmu dzieci zostają pod opieką placówki i podczas alarmu nie przyjeżdżają po dzieci, nie gromadzą się pod budynkiem i nie blokują dróg dojazdu służb.
Rodzice czekają na komunikat o odwołaniu alarmu, sposobie i miejscu odbioru dzieci.
Nauczyciel sprawdza obecność po wejściu do miejsca schronienia oraz po każdym późniejszym przemieszczaniu grupy.

Działania natychmiastowe:
Nauczyciel przerywa zajęcia, nakazuje pozostawić rzeczy osobiste i ustawić się w ustalony wcześniej sposób.
Jeżeli można zrobić to bez opóźnienia przejścia do wskazanego miejsca należy wyłączyć urządzenia, których pozostawienie może spowodować pożar lub wypadek (kuchnia, pracownia chemiczna i inne).
Nie wolno wychodzić na ulicę, parking czy boisko.
Jeżeli alarm zostanie ogłoszony w czasie kiedy dzieci oraz personel pozostaje jeszcze w domu (przed lekcjami) - nie przyjeżdżają do szkoły, do czasu odwołania alarmu.

Grupa na zewnątrz:
Jeżeli grupa znajduje się na terenie placówki nauczyciel prowadzi ją najkrótszą bezpieczną drogą do budynku. Nie wraca po odzież, plecaki ani sprzęt. Udaje się we wskazane miejsce.

Wycieczka, zajęcia poza placówką:

Nauczyciele sprawujący opiekę nad dziećmi prowadzi grupę do najbliższego miejsca schronienia lub najbliższego miejsca o trwałej konstrukcji. Nie podejmuje powrotu przez zagrożony teren. Po schronieniu informuje dyrektora o miejscu pobytu i stanie uczestników wycieczki. Kierowca zatrzymuje pojazd tak, by nie blokować drogi dojazdu służbom.

W sytuacji gdy podczas alarmu wszyscy przebywają w pojeździe, a opuszczenie pojazdu stwarza bezpośrednie zagrożenie, kierowca i opiekun wykonują polecenia służb.

Procedura reagowania: "Schronienie Wewnętrzne" (Shelter-in-Place)

1.1. Natychmiastowe zabezpieczenie okien w salach: Czas reakcji: 0–30 sekund.
Na sygnał alarmu nauczyciele w salach lekcyjnych zamykają okna i **natychmiast opuszczają rolety do samego dołu**.

Drzwi od sal zostają **zamknięte**, aby odizolować się od korytarza i ewentualnych odłamków z okien korytarzowych.

2.2. Schronienie wewnątrz sal lekcyjnych (Klasy I – VIII): Wykorzystanie przestrzeni pod ławkami.

Uczniowie **NIE wychodzą na korytarz**.

Nauczyciel nakazuje przejście w głąb sali – jak najdalej od okien (w stronę ściany z drzwiami/tablicą).

Uczniowie przechodzą do wewnętrznych ścianach nośnych, lub wchodzą **pod ławki szkolne**, przyjmując pozycję ochronną (*Drop and Cover*).

3.3. Dzieci 3–6 lat (100 osób). **Zostają w salach. Zachowanie tak samo jak starsi uczniowie**

4.4. Strefy pomocnicze bez okien: Alternatywa dla klas bez rolet lub z oszklonymi drzwiami.
Uczniowie przebywający w pomieszczeniach bez rolet przechodzą do najbliższych pomieszczeń bezokiennych: **toalet, szatni, łączników wewnętrznych lub zapleczy**.

Zaktualizowany podział stref bezpiecznych

Strefa / Pomieszczenie	**Przeznaczenie**	**Liczba osób**	**Zabezpieczenie przed szkłem**
Sala Gimnastyczna	uczniowie podczas zajęć	~100	Szyby z poliwęglanu (nie tłuką się)
Świetlica	Uczniowie klas I–VIII	~50	**Opuszczone rolety** + schronienie pod ławkami przy ścianie wewnętrznej

Sale Lekcyjne, sale przedszkolne.	Uczniowie klas I–VIII oraz przedszkolaki	~400	**Opuszczone rolety** + schronienie pod ławkami przy ścianie wewnętrznej
Kuchnia, jadalnia, pokój nauczycielski	Pracownicy, nauczyciele dzieci	50	Przechodzą do korytarza przy sali nr 1 - osłona szafek - brak okien.
Sekretariat, gabinet dyrektora	Pracownicy, petenci	10	Przedsionek sekretariatu, łazienka przy sekretariacie. - brak okien
Gabinet wicedyrektora	Pracownicy	10	Korytarz przy łazienkach przedszkolnych
Gabinet nauczycieli W-F, gabinet PPP	Pracownicy	10	Przedsionek przed gabinetem ppp - brak okien
Toalety / Szatnie / Zaplecza	Grupy z klas bez rolet / Rezerwa	~20–40	Brak okien zewnętrznych
Korytarze z oknami	*STREFA ZAKAZANA*	0	*Wysokie ryzyko zranienia odłamkami*

Wytyczne przeprowadzenia próbnego alarmu przeciwlotniczego

Trening ma na celu wykształcenie automatycznych nawyków bez wywoływania paniki, ze szczególnym uwzględnieniem psychiki dzieci przedszkolnych.

1. Przygotowanie wstępne (1–2 dni przed próbą)

Edukacja przez zabawę (Przedszkole): Nauczyciele wprowadzają koncepcję "Zabawy w żółwie" lub "Bazy w bezpiecznym miejscu". Dzieci uczą się pozycji ochronnej (zwinięcie w kulkę, osłona karku) na sygnał hasła, np. *"Ślimaki do skorupek!"*.

Instruktaż dla klas I–VIII: Wyjaśnienie zasady "dwóch ścian", konieczności szybkiego opuszczania rolet.

Sygnał alarmowy: Ustalenie osobnego sygnału na próbę (np. 4 krótkie gwizdki, lub dzwonki lub komunikat słowny: *"Uwaga, ćwiczenia – procedura schronienia"*), aby nie mylić go z alarmem pożarowym (ewakuacja na zewnątrz). Pożarowy 3 krótkie gwizdki lub dzwonki.

2. Scenariusz przebiegu próbnego alarmu

Faza	**Czas**	**Działania – Przedszkole (100 dzieci)**	**Działania – Szkoła Podstawowa (300 uczniów)**
I. Sygnał	00:00	Ogłoszenie sygnału. Nauczyciele zachowują spokój i dają sygnał do zbiórki.	Ogłoszenie sygnału. Nauczyciele w klasach natychmiast zamykają okna i **opuszczają rolety**.
II. Przejście	00:01 - 00:03	Dzieci siadają pod grubymi ścianami nośnymi z dala od okien.	Uczniowie siadają pod grubymi ścianami nośnymi z dala od okien.
III. Pozycja	00:03 - 00:05	Dzieci przyjmują pozycję zwiniętą ("żółwik").	Uczniowie przyjmują pozycję ochronną (*Drop and Cover*) – klęk, głowa nisko, dłonie na karku.
IV. Weryfikacja	00:05 - 00:07	Opiekunowie sprawdzają obecność i uspokajają dzieci.	Nauczyciele weryfikują stan klasowy, sprawdzają poprawność pozycji.
V. Odwołanie	00:08	Komunikat: *"Koniec ćwiczeń"*. Podniesienie rolet	Komunikat: *"Koniec ćwiczeń"*. Podniesienie rolet.

3. Kluczowe zasady bezpieczeństwa podczas próby

Nie ewakuujemy się na zewnątrz: W przeciwieństwie do pożaru, w przypadku zagrożenia z powietrza budynek (korytarze/sala z poliwęglanem) jest bezpieczniejszy niż otwarta przestrzeń.

Rola rolet: Nauczyciele muszą przetrenować szybkie zasłanianie okien – w warunkach rzeczywistych zapobiega to wpadaniu odłamków do wnętrza klas.

Cisza i dyscyplina: Kluczowa do usłyszenia dalszych poleceń. W przedszkolu można zastosować grę "Kto najdłużej wytrzyma w ciszy jako żółw w skorupce".

4. Wzory komunikatów do rodziców i opiekunów:

Rozpoczęcie działań - "Uruchomiono działania ochronne w związku z alarmem. Dzieci pozostają pod opieką personelu. Prosimy nie przyjeżdżać do placówki i nie blokować telefonów. Kolejny komunikat zostanie przekazany oficjalnym kanałem. Prosimy stosować się do komunikatów władz i służb".

Trwanie alarmu - "Działania ochronne w placówce trwają. Dzieci pozostają pod opieką personelu. Prosimy nadal nie przyjeżdżać do placówki i oczekiwać na kolejny komunikat".

Odwołanie alarmu - "Alarm został odwołany. Placówka sprawdza warunki bezpieczeństwa i organizację dalszej opieki. Informację o wznowieniu zajęć albo odbiorze dzieci przekażemy w kolejnym komunikacie".

Organizacja odbioru - "Odbiór dzieci odbędzie się w punkcie …… od godz. …….. Prosimy zabrać dokument tożsamości i stosować się do poleceń pracowników. Nie należy blokować dróg dojazdu dla służb."